

Hogyan tovább mérnökök?

Gondolatok a mérnöki munka presztizséről

A Mérnöki Kamara és ezen belül a Környezetvédelmi Tagozat is szeretné visszaállítani a mérnöki munka társadalmi presztizsét. Ezzel kapcsolatos gondolataimat szeretném megosztani a tisztelt olvasóval.

Az előző rendszer ideológiai tévedései, hibái közt a legnagyobb a lélek tagadása volt, melynek egyenes következménye lett az általánosan tapasztalható „lelketlen”, hanyag munka. Ehhez még másodlagosan hozzájárult az anyagi érdekeltség és elismerés hiánya. Lényeges, hogy a magasszintű, illetve csak hosszú időtávon mérhető alkotó munkáknál a két tényező fontossági sorrendje nem cserélhető fel.

Büszkén mondhatjuk, hogy a mi szakmánkban nem oktatták, mint a jogászoknál a törvényerőre emelt igazságtalanságot, vagy nekünk 2x2 többnyire 4 volt, amíg a közigazdászoknak évtizedekig hol 3, hol 5, a párthatározatok függvényében. Ennek ellenére nekünk is szükségünk van önvizsgálatra, hogy tisztázzuk, mit róhat fel a társadalom nekünk mérnököknek és ezen belül személyesen nekem. Mi az, amit én – mi mérnökök követtünk el a természetes és épített környezetünk ellen, vagy mulasztottunk el megtenni érdekében?

Amikor szavakban a „szebb jövőt építettük”, többnyire rövid távú rablógazdálkodást folytattunk. Amikor jelszavunk volt, hogy „legfőbb érték mi vagyunk”, akkor gondolkunk csak vissza például a történelmi városrészek letarolása után létrehozott magyarhoni „faluszisztematizálási program” keretében megvalósított „emberidegen” tízemeletes uniformizált paneles épületekből álló „alvó városainkra”, vagy a szennyvíztisztítás, hulladékelhelyezés megoldatlansága, a mezőgazdaság túlkemikalizálása okozta természetrombolásra.

Kevés mérnök volt „Mindszenty”. Annál több megalkuvás alakult ki mindannyiunkban. Mi, mérnökök a kompromittált, de esztétikus, munkaigényes, de olcsóbb, szellemileg nehéz, de környezetkímélő megoldások helyett a „tervetlenség” vagy az „úgyis ugyanannyi a fizetésem” jelszavai mögé bújva gyakorta az egyszerűbbet, a kényelmesebbet, a kevesebb személyes konfliktust jelentő megoldásokat választottuk, és ez a szemlélet többé-kevésbé gyökeret vert mindannyiunkban.

Meggyőződésem, hogy a „léleképítésnél” kell elkezdenni Magyarországot legújabbkori újjáépítését, és ez az értelmiségre, a mérnökökre fokozottan igaz. Nekünk kell példát mutatni megbízhatóságból, pontosságból, szakmaszeretetséggel, a társadalmi érdekek védelméből, hisz rólunk vesznek példát a technikusok, a szakmunkások, az idősebb mérnököktől a fiatalabb mérnökgeneráció.

A fontossági sorban a második, a szervezett oktatás színvonalának emelése. A környezetvédelem speciális vagy sokszor nagyon is magától értetődő ismeretanyagot, de leginkább etikai magatartásformát követel tőlünk is. Előbbit nem kutatunk kell, hanem legolcsóbb – ne szégyeljük – lemásolni nyugatról.

Példaként említem azóta nyugdíjba ment kollégámat, aki a világútlevelel kézhezvétele után – valuta nélkül – azonnal átment Bécsbe, hogy megnézze, végigfényképezze az ottani metró építését. Vajon hány mérnök követte példáját? Vasfüggönyünk ugyanúgy elzárt minket a világ műszaki fejlődésétől, mint egykor Kínát a nagyfal. A környezetvédelem mérnöki területén az elmúlt 45 év alatt 25 éves lemaradásunk keletkezett.

A megfelelő etikai magatartásra való nevelést – bölcs megállapítás szerint – a születésünk előtt 26 évvel kell kezdeni, ugyanis alapja a családi közeg.

A mérnök képzése folyamán az egyetemen csak alapokat kaphat. Rendkívül fontos kötelessége az idősebb kollégáknak a tapasztalatok átadása a fiatalok részére. (Különösen az ma, amikor sokan elfelejtik, hogy a mérnöki szakma nagyobbrészt nem matematikai, hanem tapasztalati-kísérleti alapokon nyugszik.) Ez etikai kérdés volt a múltban is, és az a mai „kenyéripiacon” is.

Alapvető etikai szemléletváltás kell, hogy a mérnök, a megrendelő a társadalom érdekét előbbre tartozik sorolni, mint munkaadója, munkáltatója érdekét. Legyen a „termék” atomerőmű, épület vagy fogyasztási cikk. Fiatalabb beosztottaimnak gyakran mondom: nem az a fontos, hogy a főnököd mit mond, hanem saját lelkiismeretteddel hogyan tudsz elszámolni, hisz a mérnöki munka annyira összetett, hogy ez a legjobb „mérceje”.

A minket vagy a jövő generációját szolgáló kis és nagy törvények kijátszása sajnos ma Magyarországon társadalmilag szinte elfogadott. Gondolkunk csak például az építési előírások megsértésével épült létesítményekre, melyek később annyi kellemetlenséget okoznak sok embernek. Ezen törvénysértések nem egyszer mérnöki segédlettel történnek. A hatósági-rendőri munka sehol Európában nem pótolja a társadalom spontán vagy tudatos védekező reakcióit. Fokozottan igaz ez a környezetvédelemmel foglalkozó mérnökökre.

Bármennyire nem szeretünk ilyen dolgokkal foglalkozni, de önmagunknak kell kiközösíteni, megbélyegezni az etikátlan magatartást tanúsítókat a társadalom és saját presztizsünk védelmében.

Befejezésül szeretném tisztelt kollégáim figyelmét felhívni, hogy munkánkról ha rossz és már látható nyoma is van, tudomást szerez a közvélemény a sajtóból, de redményeseinkről nekünk kell beszámolni. Szükséges, hogy rosszul értelmezett szerénységből ne húzódjunk vissza a közszerepléstől. Ma a reklám világában a jó bornak is kell a cégér.

Gilyén Elemér

a Mérnöki Kamara Környezetvédelmi Tagozat elnöke

Felhívás

Az
Erdészeti Lapok
Szerkesztő Bizottsága

kéri mindazokat, akik kéziratot küldenek, hogy a zökkenőmentes ügyintézés érdekében a következő adatokat mellékeljék:

Állandó lakáscím,
Személyazonossági szám,
Szolgálati hely és beosztás.

BELICZAY ISTVÁN

Veszélyben az egyhajúvirág

A kelebiai erdészet területén – a Kelebia 82/B erdőrészletben – mintegy ezer fő egyhajúvirág – *Bulbocodium vernum* található. E szigorúan védett növény megmaradása a véletlennek köszönhető. A terület jelenleg védelem alatt áll.

A helyi viszonyoknak megfelelően az erdőstést megelőzően általában 60–70 cm mélységig talajforgatás történik. Ezen mélyforgatás következményeként az ott levő növénytársulások részben vagy teljesen elpusztulnak. Korábban a Kelebia 82/B erdőrészletben is mélyforgatásos talaj-előkészítés és erdőstítés folyt, kivéve az erdőrészlet északi részét, ahol a területet átszelő magasfeszültségű vezeték miatt néhány száz négyzetméter nem került megforgatásra. Ezen véletlen következtében az itt lévő ősgyepben a *Bulbocodium* megmaradt. Még ma is jól látható a szántást szegélyező barázda. A védett növény 11 évvel ezelőtt 1–2 m távolságra visszahúzódott a korábban megforgatott területre, s csak nagyon lassan hódítja vissza azt a helyet, ahol feltehetően korábban is – a talajforgatást megelőzően – előfordult. Évenként kb. 1 m-t terjeszkedik. A múlt évben a terület szélét apró karókkal jelöltem meg. Az így kijelölt állomány szélén kívül ez év tavaszán 11 visszatelepült példány volt található. A terjeszkedés a megjelölt széleken túlyulva a néhány cm-től 1,2 m távolságra történt, kivéve egy kisebb foltot, ahol a múlt évben kijelölt vonaltól 4–5 m-re néhány négyzetméter nagyságú területen öt új fő volt fellelhető.

E feljegyzés azonban pontatlan, mert illetéktelenek a területről mintegy 120–130 növényt kiemeltek. Ezt az adatot az ott fellelt kis gödrök megszámlálása adta. Tekintettel arra, hogy az itt említett területen a *Bulbocodium* és a tarka száfrány – *Crocus reticulatus* elegyesen fordult elő, ezért feltételezhető, hogy mindkét növényből emeltek ki. Ez a tény a terület visszahódításának számszerűségét zavarja. A megjelölt széleken kívül is található talajmegbontás. A növényeket feltehető-

en hagymástól, kis földlabdával szedték ki a helyszínen talált evőkanállal. Több növény már a kiemeléskor elpusztult, szétromcsolódott. A „növénygyűjtést” végzők hosszabb ideig tartózkodhattak a területen, erről tanúskodik az ott visszamaradt alma-, narancshéj és a műanyag tejfőlőspohár. Korábban egy pótkocsi mennyiségű földet halmoztak fel a védett területen, s ez feltehetően több fő *Bulbocodium*ot és *Crocus* fedett be örökre.

A védett terület szomszédságában – kb. 30–40 méterre – egy juhakol maradványa található, ma már nem üzemel. A delelésre, szállásra beálló nyáj intenzív taposása, trágyázása és rágása is hatással volt a növénytársulás változására. Az elmondottak miatt a humusztartalom-emelkedés kedvezőbb feltételeket teremt a magasabb szárú növények tenyésztéséhez. Ennek következményeként az egyébként is nagyon érzékeny, apró *Bulbocodium* fény- és tápanyaghiány gyökérkonkurencia miatt elpusztul. A terület nyugati – karám felőli – oldalán magasra növő egyszikű növények zárt gyeptakarója a védett területet elhódítva terjeszkedik. A korábbi években még meglévő egyhajúvirág innen eltűnt.

A termőhelyi viszonyok is általában vannak talajvíz megváltozás következtében. Ez kihat az ott már korábban keletkezett lágyszárú növénytársulásra is. A közvetlen emberi kártételen túlmenően a közvetett beavatkozás is veszélyezteti a védett növényeket. A szigorúan védett *Bulbocodium*, a védett *Crocus* mellett ugyanitt megtalálható a védett *Irish arenaria* is. A természetnek ez a kis gyöngyszeme nagyobb védelmet, gondoskodást érdemelne. A talajvíz további süllyesztését kellene megakadályozni. A hiányzó víz pótolható lenne a környező csatornavíz visszaduzzasztásával. Végső esetben a csatornákat részben vagy egészen el kellene tömni. Ez feltehetően kedvezne néhány magasabb szárú növény túlszaporodásának. Ezért a *Bulbocodium* magjának érése után a területet szabadabbá kellene tenni. Összességében jelenleg mintegy 150 folyóméter kerítésre lenne szükség, ami a későbbiekben a védett növény terjeszkedésének megfelelően növelhető lenne. Állattartó telep kialakítását a közelben ideiglenesen sem szabad engedélyezni.

A legnagyobb veszélyt az ember jelenti. A figyelmeztető táblát azonban csak a környezetet védő, törvényt tisztelő emberek veszik figyelembe. Elhelyezésük a törvény szigorának érvényesítésére ad nagyobb lehetőséget. A természeti értékek védelméért legtöbbet az oktatás, a nevelés, a példamutatás tudna tenni.

Hajdú Ferenc erdész

Hajdú Ferenc a Tanulmányi Erdőgazdaság kerületvezető erdésze. A legújabb módszerek iránt fogékony, feladatait pontosan teljesítő szakember. Az oktatási Gyakorlatokon mindent elkövet, hogy a tanulókkal, a hallgatókkal a lelkiismeretes, alapos szakmai munkát megismertesse.

KAÁN KÁROLY emlékérmesek

Sajnálatos módon a nyomdai munkálatok során a két kiüntetett kolléga fényképét az előző számunkban felcserélték. Szíves elnézésüket kérjük.

Mufics Ferenc erdész

Mufics Ferenc a Mecseki EFAG nyugalmazott kerületvezető erdésze. Emberi magatartása, környezete tiszteltetés és az erdészeti munka elismerését váltotta ki. Nagy területű rontott erdők példás átalakítása volt kiemelkedő szakmai tevékenysége. Jelentős munkát fejtett ki a fiatalok nevelésében. Az ormánsági madárvédelem aktív munkása.

Az Erdészeti és Faipari Egyetem Tanácsa

1991. szeptember 11-én tartotta tanévnyitóját

Ezt megelőzően az egyetem főépületének aulájában dr. *Németh Károly* rektor-helyettes tartott megemlékezést hősi halottainkról.

Tisztelt Jelenlévők, kedves Barátaim!

Az ember egyik legősibb, legkarakterisztikusabb megnyilvánulása nagy ünnepek, évfordulók alkalmával a holtakhoz, őshöz való fordulás. A megemlékezés a tisztelet, megbecsülés mellett mindig tudatos vagy tudattalan erőmerítést is jelent. Mint ahogy a fa gyökerein keresztül kapja a tápanyagot, az ember is az elődök cselekedeteiből, tetteiből, eredményeiből tanulva, kiindulva dolgozik, építi jövőjét. Egy iskola, így egyetemünk számára is a tanévkezdés az egyik legjelentősebb ünnepi aktus. Ez alkalommal mi is, az egyetem oktatói és hallgatói tisztelgünk halottaink előtt. A megemlékezés, a tisztelet először a ma már történelmileg számító események hőseinek szól. Az első világháborúban meghalt hallgatóknak és oktatóknak. A második világégés hőseinek és áldozatainak az '56-os forradalomért meghalt barátunknak. Az idei tanévnyitón külön meg kell emlékeznünk a Sopron magyarságáért küzdő és ezért a legdrágábbat, életüket adó egyetemistákról, az ágfalvi csata hősi áldozatairól: *Mahaschek Gyula* erdőmérnök-hallgatóról és *Szucsányi Elemér* bányamérnök-hallgatóról. Az emléktáblákon lévő hosszú névsor ékeken bizonyítja, hogy egyetemünk hallgatói, oktatói mindig ott voltak, ahol a hazáért a legtöbbet lehetett tenni. Fiatal életük volt az áldozata ennek a tettrekészségnek. Ma ezt nem kívánja tőlünk a sors, de hazánk, egyetemünk fennmaradásáért, felvirágozásáért igen sokat kell cselekedni. Életünket már nem, de a munkávalé teli életet rá kell áldozni. Ma kell megemlékeznünk azokról is, akik munkás életük delén távoztak el közülünk: *dr. Imrik Zoltán* és *dr. Déry József* egyetemi adjunktusokról, *Nagy Magdolna* főeladóról. Meg kell emlékezni azokról, akik becsülettel ledolgozott életük után hagytak itt bennünket: *dr. Varga József* és *dr. Nagy László* oktató társainkról. Az elhunyt fiatal hősök, eltávozott munkatársaink emléke erősítsen bennünket az elkövetkezendő tanév feladatainak megoldásában. Az elhunytakat pedig övezze egyetemünk oktatóinak és hallgatóinak tisztelete.

Az ünnepi tanévnyitó egyetemi tanácsülésén a megnyitó beszédében *dr. Winkler András* rektor többek között, a következőket mondotta:

Tisztelt Évnyitó Ünnepi Tanácsülés! Kedves Vendégeink! Kedves Aranydiplomás és Gyémántdiplomás Erdőmérnökök! Kedves Tanártársaim! Kedves Firmák, Balek-

Egyetemünk 184. tanávét kezdjük. Selmebánya alapítása óta ma először teljes függetlenségben, de nehéz gazdasági viszonyok között. Selmec alapítása óta először teljes elvi demokráciában, de keresve a demokrácia helyes útjait.

A 184. tanév kezdetén jó úton haladunk az alapok lerakásában szellemileg megtámogatni azokat a falakat, amelyek sokszor csak halott szerkezetek voltak. A professzori karban, a tanári karban folyamatosak a változások. Néhány napja három új professzor kapta meg kinevezését köztársasági elnöküktől. *Horváth Jenő* a matemati-

ka, *Papp György* és *Verő József* a fizika-elektrotechnika tanszékre. Ma a növénytan tanszékre *Bartha Dénes*, a fizika-elektrotechnika tanszékre *Mentes Gyula* kap docensi kinevezést. Folyamatban van a környezetmérnöki, természetvédelmi, a mérnökpedagógus, a vadgazda, a könnyűipari és a művészeti szakok engedélyeztetése, létesítése, a német nyelvi szak tervezése. Nem feledkezünk meg az egészségről, a sportról sem. Anyagi helyzetünk a jelenlegi működést alapszinten biztosítja. Szeptember 10-én adtuk le újabb, átdolgozott pályázatunkat egy szakmai, regionális műszerközpont elnyerésére. A Pénzügyminisztérium jóváhagyásával megkezdte effektív működését a Soproni Technológiai Centrum Egyesülés is. Egyre mélyülnek a kapcsolatok és az együttműködés az Erdészeti Technikummal és a Tanulmányi Állami Erdőgazdasággal: ez a hármas országunkban egyedülálló erdészeti és faipari oktatási egység kialakulását teszi lehetővé.

Nemzetközi kapcsolataink jól szolgálják az egyetemi oktatás és kutatás ügyét. A világ minden részéből érkeznek hozzánk vendégek. Az elmúlt tanév hozta meg formálisan is az újra egyesülést 1956-ban külföldre menekült testvéreinkkel, az ott végzett erdőmérnökökkel.

A mai napon újabb díszdiplomásokat köszönhetünk. Büszkén és végtelen szeretettel tesszük ezt. A hallgatókhoz szólván, a most kezdő balekokhoz szólunk: Ragadjatok meg a lehetőséget! Igyekezetek a romantikus környezetben a legjobban felkészülni erdősz, fás, geodéta hivatásokra. Csak a szorgalmasak, a jók fognak végezni: csak a legjobbak, a legsokoldalúbbak fognak érvényesülni. Rögzítsétek magatokba a selmeci szellem üzenetét! Az elkövetkező tanév sor harcot, fáradságot, állhatatosságot, munkaerőn és fantáziánk teljes latbavetését követeli tőlünk. Lehet, hogy mint már annyiszor, létezésünkért is meg kell küzdenünk. Ezután

honoris causa doktorrá avatta DR. BÓDIG JÓZSEFET, az észak-amerikai Kolorádó Állami Egyetem nyugalmazott egyetemi tanárát és **DR. SZEPESI LÁSZLÓT**, az Erdészeti Tudományos Intézet nyugalmazott főigazgató-helyettesét.

Címzetes oktatói kinevezést kaptak: *Dr. Csapody István* címzetes egyetemi tanár, *dr. Bán István* címzetes egyetemi docens, *dr. Kiss László* címzetes egyetemi docens, *Varga Béla* címzetes egyetemi docens.

Aranydiplomát kaptak: *Bouquet Frigyes, Czuppon Károly, Híbbey Albert, Imrik László, Király Gáspár, Kostein Ferenc, Prókay Gyula, Szakady Sándor, Szűcs Ferenc, Véssey Tibor, Virágh Béla*

Gyémántdiplomát kapott: *Vendel Ferenc*

Az arany- és gyémántdiplomásokat *Jérôme René* köszöntötte, biztatva őket, hogy járjanak az „öregek” évközi összefüggéseire.

Doktorrá avatták:

Ílj. Csanádi Etele faipari mérnököt, *Neuwirth Edit* faipari mérnököt, *Bartha Dénes* erdőmérnököt, *Jablonkay Zoltán* erdőmérnököt.

Az első évfolyamos hallgatók eskütelekora *Marosi András emh. olvasta az eskü szövegét.*

Balogh Lajos, Dudás Béla, Kelemen Géza, okl. erdőmérnökök és *Pesthy Irén* földrendező (Székesfehérvár)

Alma Mater Emlékérmek kaptak.

Október havi erdészeti teendők (Az 1919. évi Erdészeti Zsebnaptár alapján.)

Erdőhasználat. Déli vidékeken, lombhullás után, a tűzifa termelés, rendszeren már e hónapban megkezdhető. A ritktások, fafuvarozás és közellítés folytatható, a tuskóirtás, valamint a széldöntött és száraz fa feldolgozása pedig befejezendő. Fejezzük be e hónapban a téli vágások kitűzését is, valamint a fokozatos felújítással kezelt erdőkben a kihasználható fák kijelölését. Hasított faárúk készítése e hónapban lehetőleg befejezendő. Az úsztatás és tutajozás az őszi esőzések beálltával a legnagyobb erővel szorgalmazandó s lehetőleg be is fejezendő.

Erdőművelés. Tölgy- és bükkmakkot, vetésre szánt szelíd gesztenyét, gyertyán, hárs és fürtös juhar magot gyűjtünk s azok télire való elhelyezéséről s megelőzőleg kellő megszárításáról gondoskodjunk. Jegenye-, havasi- és simafenyő tobozokat szedessünk, siessünk különösen a havasi fenyő tobozok szedésével, nehogy azokat a *Corvus caryocatactes* (Tannenheher) elpusztítsa. A tölgy- és bükkmakk, valamint a jegenye és juhar mag e hónapban el is vehető, kivált ha télen át az egerek által való károsítástól nem kell tartanunk. Fenyőféléknél az őszi erdőstések folytatandók, lombhullás után pedig lomblevelű csemétéket is ültethetünk, különösen most kell az olyan területeket égerrel beerdősíteni, melyek tavasszal áradások miatt nem erdősíthetők. Tavasszi vetésekhez a csemétégyak talaja felásan-

dó, korhaft földdel, gyephammal, trágyával megjavítandó; az új csemetekereteknek szánt helyek, kivált nagyon kötött talajon, felszántandók vagy felásandók, hogy a téli fagy a földet felporhanyítsa. Természetes felújítás alatt álló erdőkben a talaj szűkség szerinti meglazítandó. Erdővédelem. E hónapban a fű rendszeren már elszárad, kevésbé kell tehát a legeltetési tilalom áthágóitól, mint inkább erdei tüzekről tartani. A gubics és makk tolvajlásra ügyeljünk. Az erdőbe vonuló egerek, sertések áthajtása által pusztíthatók, ugyanígy alkalmossal a sertések igen sok káros rovar, úgymint a *Ponalis piniperda* bábjai, a *Lophyrus pini* állhernyói, *Dasychira pudibunda* hernyói pusztítanak el tárasaik között. Csemetekeretekben szintén az egerek s kártékony rovaarok, rovarálcák pusztítása fektetendő a főszűly. Mellékhaszonvételek. Nyitott kemenczékben a mészégetés e hónapban befejezendő, valamint a csak nyáron át üzött szénégetés is. A szalajfőzés megkezdhető. A téli legelő és makkellátás folyamatban van. Építkezések. Az építkezések, rendes körülmények között, e hónapban befejezendők. Az utak kavicsolása, útszancok kitűzés útása, hidak, vízátvezetők megvizsgálása s ha szükséges, javítása, e hónapban eszközözendő. Vizsgáljuk meg valamennyi épületeinket, s gyűjtjük össze az azokon szükséges javításokra vonatkozó adatokat. Erdőrendezés. A külső munkák e hónapban befejezendők.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Tisztelt Szerkesztőség! A májusi Erdészeti Lapokban megjelent „Így láttam én, az erdész” írásra szeretnék néhány gondolattal reagálni. Tisztelettel adózom Wentzely kollégának, mert volt bátorsága leírni, hogy sok helyen miként semmizték ki a kerületvezető erdészeket. Mint 20 éve kerületben dolgozó – és élő – erdész sokszor megaláztatva éltem át azokat a dolgokat, amikről kollégám írt. Nem tudom, hogy hogyan számolnak el lelkiismeretükkel azok a vezetők, akik különbséget tettek a kerületvezető erdész és vadász között, akiknek nem számított, hogy a teljesítmények mögött milyen és mennyi munka állt. Fontosabb volt a vadásztatás, mint a kerületekben folyó erdészeti munka. Nálam volt arra eset, hogy az elvtársi vadásztatásakor a kerületemben nem tartózkodhatott sem fizikai dolgozó, sem a kerületvezető. Igazgatói utasításra szolgálati lőfegyverünket még dúvadírtásra sem használhattuk. Jó lenne érezni, hogy a kerületvezető erdész fontos része a gazdálkodásnak, mert ki ismerhetné legjobban az erdőt, ahol tervezni, termelni és telepíteni kell, mint a kerületvezető. De az nem jó dolog, hogy akkora különbséget tesznek az elvárásokban, mint ami a kerületvezető erdész és vadász között van. Kérek minden illetékest, hogy gondolják át alaposan a kerületvezetők helyzetét és javítsanak rajta. Levelem tiszta szándéka, hogy végre tisztelje és segítse egymást a munkájában az erdész és a kerületvezető vadász. Munkájuk után egyformán részesüljenek az erdőből és a vadászatból is. Tisztelettel: *Szulyovszky László kerületvezető erdész*

Kedves Szulyovszky László!

Keserű sorait megértően olvastam. Önkéntelenül is emlékezve mindazon kollégák panaszaira, akik az elmúlt évtizedekben hasonló körülmények között gyakorolták hivatásukat. Sajnálom, de nem tudom megnyugtatni. Pedig szeretném. Szeretném üzeni,

hogy a múltat végképp eltöröltük, hogy önt nem fogják többé kerületéből kiiltani pállénártok, fockjenők, gáspársándorok és egyéb ismeretlen „vadászok” miatt. Szeretném üzeni, hogy nyugodtan tisztítsa meg beroszdásodott szolgálati fegyverét, és üljön ki egy-egy langyos nyári délután kinigilésre, vagy csikorgó téli hajnalon rókát hívni a nyíri kerület még megmaradt öreg tölgyei alá. Üzenem, hogy Önnek a tiszta lelkiismeret, az egyenes gerinc, a nyugodt álom a 20 év tróféja. Szeretném üzeni, hogy végre az egész társadalom kivetette magából a gumigerincűket, a csákmátéskodókat, hogy a szakmai analfabéták is lepotyogtak már a talpnyalással megmászott uborkafáról, hogy tükörbe néznek a farizeusok, hogy végre a szakma élheti életét, nem fecsérve időt, ideget, erdőt meddő vitákra... hogy végre megtaláltuk önmagunkat.

Jó lenne ezeket üzeni.

É.

Tisztelt Szerkesztőség! Ez év márciusában a Kossuth rádióban elhangzott egy riport, amelyből értesülhetek a hallgatók családunk szorult helyzetéről.

Nyolc gyermekünk van. Feleségem a nyolcadik gyermek születése után súlyos beteg volt, majd állapota miatt leszálalékolták. Így a család ellátását másképp nem tudtuk megoldani, mint hogy én vettem igénybe a gyedet, s jelenleg is itthon vagyok immár harmadik éve. A riportot hallva dr. Sonnevend Imre és Bús Mária megfogalmazott egy körlevelet, amit eljuttattak a kollégákhoz. Meghatódva és könnyes szemmel értesültünk a segélyakcióról.

Kedves Barátaim! A részletekről tapasztalt segítő szándék arra ösztönöz, hogy a magam egyszerű módján köszönetet mondjak Nektek.

Szeretném, ha mindazok, akikhez eljut ez a levél megéreznék és megértenék e szó igazi jelentését. Köszönöm,

hogy meghallgatták a segélykérést. Szeretném, ha gyermekeim nem éreznék hátrányát annak, hogy nyolcan vannak, de higgyétek el, így mostani helyzetünkben nagyon nehéz. Ezért esett szívembemerkolón jól, hogy küldeményeikkel segítettek.

Nem névre szólóan, de szívetekhez címezve küldöm köszönő szavaimat. Oly jól esett, hogy voltak, akik átérték helyzetünket és elindították az akciót. Elgondolkodtató, hogy manapság, amikor az önzés, az önközpontúság, a saját jólét a fő cél, vannak még olyanok, akik átérzik mások baját, nyomorúságát. Külön öröm, hogy ez éppen az erdészársadalomban tapasztalható. Jóleső érzés volt olvasni az aláírásokat kollégáid.

A gyermekeimmel itthon töltött három év szakmailag nem hoz előrejutást, anyagilag is nehezebb, de mégsem mondom, hogy elvesztettem valamit. Az értük végzett erőfeszítéseket látják és remélem természetessé válik bennük a munka megbecsülése, a szülők és testvérek szeretete, a felnőttek tisztelete.

Köszönöm kollégák!

Kincses Benjámin

Kedves Béni Barátom! Szíves elnézésedet kérem a nyilvános tegezésért, de nem tehetek másképp. Hivatkozom régi ismeretsgünkre és arra a csodálatra, amit mint szülő veletek szemben érek. Nyolc gyermeket vállalni önmagában is tiszteletet parancsoló, de olvasva életfilozófiákat, bizony többet kell érezni ennél. Családi életet tragédiájáról, ami az édesanya betegségével kapcsolatos, csak leveledből értesültem.

Ismételtelen köszönet illeti mindazon kollégákat, akik hallva bajotokat, segítségetekre siettek. Mi sem tehetünk mást, hiszen mire e lap a kezekbe kerül, lassan kézhez kapja a gyermekelevelet a Mikulás bácsi, majd a Jézuska. Talán nem vagyok egyedül, aki bajotokról csak most értesült, így utólagos engedelmekkel közlöm címedet, (Kincses Benjámin 7551 Lábod, Bercsényi u. 63.) ahová még utat találhat a kollegialitás, a bajtársi szolidaritás. Jó egészséget a családnak és gyermekeitekben sok örömet kívánok!

Mélyen tisztelt Főszerkesztő Úr! Kérem ne vegye tolokodásnak vagy zaklatásnak, hogy levelemmel megkérsem Önt. Szomorúan figyelem azt az egyre romló kapcsolatot, ami az erdészek és vadászok, az eddigi barátok között kialakul. Nem jó ez egyikünknek sem, de nem származik ebből haszna a magyar vadgazdálkodásnak sem. Ez indított arra, hogy véleményemet leírjam! Időnként mód van arra, hogy az Erdészeti Lapokban megjelenő cikkeket olvassam. Többnyire igen tanulságosak, számomra különösen azért, mert nem vagyok erdész, csupán szeretem az erdőt és benne a vadakat. Ezért megdöbbenéssel olvastam Varga Bélának, az Orsz. Erdészeti Egyesület alelnökének, Bánffy Györgyhöz címzett válaszát. Már az írás címe is szokatlan egy tudományos színvonalú lapban. Sem Varga Bélát, sem Bánffy Györgyöt nem ismerem személyesen, csupán vitájukat olvastam. Ismerem az előzményeket, a Megfőkezhető-e végre egy vad „gazdálkodás”? c. röpiratot. Kérem, ne vegye tolokodásnak vagy szerénytelenségnek, ha megírom azt a véleményemet: Varga Béla említett válaszához hasonló hangnemű megnyilatkozások nem méltók az Önök nagymúltú lapjához! Természetesen megértem, ha véleményemet ismerteti

Varga Béla úrral, esetleg a Szerkesztőbizottsággal. Együttal felvetem, nem tartaná-e helyesnek, ha megismerhetnék olvasóikat a sok évtizede, nem kiváltságos helyzetben tevékenykedő, egyszerű gyakorló vadászok véleményével, gondjaival is? Azt hiszem ez segítené kapcsolataink javításában, egymás elképzeléseinek jobb megismerésében! Kérem fogadja őszinte nagyrabecsülésem: *Prof. DR. RISKÓ TIBOR az orvostudományok doktora*

Szó sincs róla Professzor úr, hogy zaklatásnak vagy tolokodásnak venném levelét. Azt hiszem nem tévedek, hogy valamennyi szerkesztőség örül a címére küldött írásoknak, legyen az hosszabb-rövidebb tanulmány vagy akár egy észrevételekkel telt levél, mint amilyen az Öné is.

A legmesszemenőkig igazat adok Önnek, hogy nem jó ez az állapot sem az erdészeknek, sem a vadászoknak. Mint ahogy az igazi erdészeknek és igazi vadászoknak nem volt jó az elmúlt pár évtized állapota sem. S valószínű, hogy az indulatok erre vezethetők vissza. Ön azt írja, hogy nem erdész, csupán szereti az erdőt és a benne élő vadat. Sajnos én sem vagyok szakavatott újságíró, csak szeretem a szakmát, és ha már a sors úgy hozta, hogy a szakma lapját szerkeszthetem, szeretném ha e lapban szabadon ütközhetnének a vélemények, gondolatok. Nekem az tűnt szokatlannak, hogy egy személyeskedő írásra, melyre az Ön által említett válasz reagált, nem jelenhetett meg abban a lapban, ahol az indukálódott vitát a széles nyilvánosság elé tárták. Tudom, felvetődik a kérdés, hogy ki, miért, hogyan, mikor stb. kezdte. Csak a sztereotíp válasz jut eszembe: úgy kezdődött, hogy a másik visszaütött.

Ánélkül, hogy a részletekbe belemennék, kérdezem Önt Professzor úr, vajon hogyan vélekedne egy építendő olyan új létesítményről, amelyben Ön fog gyógyítani, és amelyet az Ön szakvéleményének megkérdezése nélkül terveznének és kérnének rá építési engedélyt? Az más kérdés, hogy melyik a bölcsebb és politikusabb dolog. A tévedésre alapos szakmai érvekkel felhívni a figyelmet, vagy ezen túlmenően általános indulatokat keltve reagálni. Minden szerző írásáért maga vállalja a felelősséget akár rövidebb, akár történelmi távlatból nézzük írásának következményeit. Én hiszek az emberek józan megítélésében és alapvető igazságérzetében. Ezért kapott helyet az első, általam szerkesztett lapszámomban a témával kapcsolatban olyan írás, amelynek hangvételével az erdészek némelyike elégedetlen volt. De hál' Istennek a többség igazat adott a közlésért.

Természetesen helyesnek tartanám, ha minél több nem kiváltságos helyzetben tevékenykedő, egyszerű gyakorló vadász véleményét közölhetném. Várom is az írásokat. De az is jó lenne, ha a kiváltságosok is tollat ragadnának. Valóban segítené a kapcsolatok javításán, ha nem a személyeskedő indulatok feszülnének egymásnak, hanem a lehető legtisztább szakmai érvek és ellenérvek.

Az író tollát nem vezethetem, a szerkesztő nem dönthet, hogy mi jó és mi rossz, döntse el azt a nyilvánosság előtt a józan szakmai lelkiismeret. Hiszem, hogy demokráciánkban a kezdeti zavarodottság után éppúgy meg fog férni az erdőben az erdész mellett a vadász, mint a könyvespolcon a Biblia mellett Darwin tanai.

KERESZTES GYÖRGY

Védekezés az élő fák korhadása ellen

Compartmentalization of Decay in Trees a címe az Alex L. Shigo (Sajgó Sándor), az U. S. Department of Agriculture növény-patológus kutatója által írt kiadványnak, amely a fás növények korhadás elleni védekezésére irányuló 16 éves kutatás eredményeként létrejött hipotézist írja le és magyarázza.

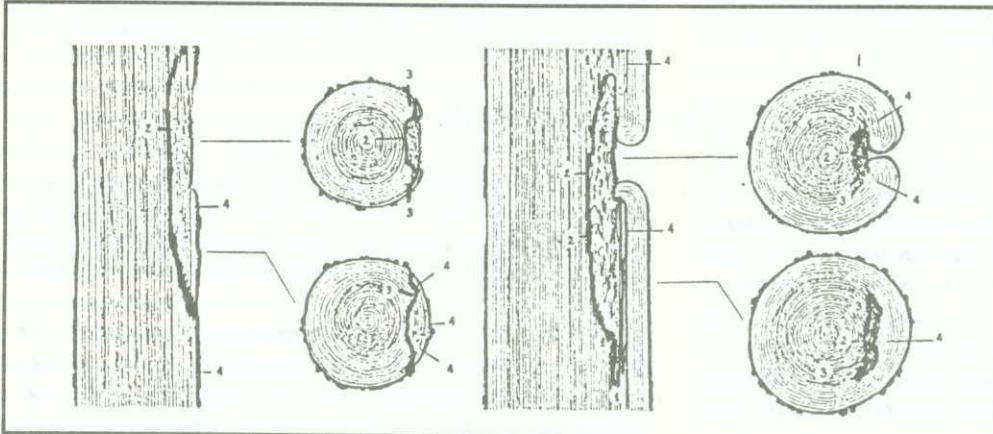
Shigo munkatársaival mintegy 10 000 fa sérülések következtében fellépő elszíneződésének és korhadásának vizsgálata útján és a már 4–5 évtizede dolgozó kórtanos elődök megfigyeléseinek felhasználásával állapította fel a kompartmentalizáció (rövidítve az angol nyelvű elnevezés alapján: CODIT) elméletét.

A fák lebontása már életük folyamán megkezdődik. Korhadás kezdődik a letört ágak helyén, de a rovarok, a madarak és az ember által okozott sérülések következtében is. A növény viszont védekezik a testébe behatoló, korhasztást okozó mikroorganizmusok ellen. Ez a védekezés – az állatvilágban megszokottal szemben nem gyógyítást jelent, erre a növények nem képesek – a kórokozók által elfoglalt „terület” leszigetelését, elzárását jelenti a

A leggyengébb fal (1) a sérülés alatt és fölött alakul ki. Ez nem sikképződmény, kialakulása a sérülés alakjától függ. A legbelső sérült évgyűrűn belül, sugárirányban alakul ki, az előbbinél valamivel ellenállóbb fal (2), a sérült és az ép évgyűrű határán. Ez a fal az évgyűrűkkel párhuzamos, tehát többé-kevésbé hengerpalást formájú. Még tartósabb a sugárirányban kialakuló fal (3). A legerősebb fal (4) a sérülés idején a legkülső évgyűrű külső határán, tehát a sérült kambium helyén jön létre. A falak által határolt „rész” (compartment) eleve áldozatul esik a korhadásnak. A falak, erősségüktől függően valamennyi ideig ellenállnak a mikroorganizmusok támadásának. Hogy meddig, ez nagyon sok tényező függvénye, mivel a korhadás rendkívül összetett folyamat, sok biotikus és abiotikus tényező működik benne közre, ezek közül legfontosabb a támadók faja és életerejé, valamint a fafaj és az egyed egészségi állapota. A szukcesszió utolsó lépcsője, a fa elpusztulása a sikeres védekezés következtében általában nem következik be, vagy legalábbis nem rövid időn belül. Ezt a véde-

kezési mechanizmust a fás növények a 200–400 millió év alatti törzsféjlődésük útján alakították ki. Ez a folyamatrendszer kapta tehát a kompartmentalizáció (CODIT) elnevezést.

Amikor a kórokozók egy falat áttörnek, a fa új védővonalat állít fel, s ez egy ideig újból ellenáll a behatolásnak. Így tehát a károsított rész lassan (vagy viszonylag gyorsan) tovább nő, egészen a fa élete végéig. A terjedés sebessége is változhat időről időre, mivel a behatoló kórokozók különböző fajai között erős konkurenciaharc folyik. Számuk egy idő után lecsökken, csak az adott körü-

fa többi részétől, megakadályozva így az elszíneződés, a korhadás továbbterjedését. Ennek a folyamatnak a lezajlását magyarázza a CODIT. A korhadás folyamatában jelen lévő szervezetek – fák és mikroorganizmusok egyaránt – az életközösség egész fejlődésében részt vesznek. Ennek az állandó változásnak egy kiragadott eleme a korhadás.

A korhadás folyamata sebzéssel kezdődik. Ekkor kapu keletkezik a fa védelmi rendszerén, amely helyet és táplálékot jelent a különböző élősködő szervezetek – baktériumok, gombák, algák, zuzmók, egyebek – széles skálája számára. Ezek a szervezetek egymással és a fával is harcolnak, közülük az lesz a győztes, amelyik életben marad. Nem mindig a fa az. A sérülés létrejöttkor a fa érzékeli az anyagcsere-folyamataiban bekövetkezett változást. Ennek nyomán a sérülés körüli edények eltömésével és különböző vegyületek létrehozásával igyekszik megakadályozni a fertőzés továbbterjedését. Ezek a védelmi anyagok a zárwatermokban ritka fenolikus elegyek, a nyitwatermokban terpének, amelyek a védekezés kialakulása folyamán oxidálódnak és polimerizálódnak. A kémiai átalakulások folyamatát befolyásolják a támadó organizmusok biokémiai folyamatai, sőt a köztük folyó versengés is. De a kialakuló vegyületek is befolyásolják a behatoló mikroorganizmusok életműködését és szaporodását, mert többségük számára mérgezőek, de van úgy, hogy némelyeknek táplálékul is szolgálnak. A sérülés körüli szövetekben lerakódó anyagok gyakorlatilag „fal”-at képeznek a behatolás ellen. A falak különböző irányokban nem egyformán erősek.

mények között legnagyobb vitalitásúak maradnak fenn a fában és folytatják a korhasztás folyamatát. A fa elhalásakor pedig esetleg megint más gombák, baktériumok veszik át a korhasztás szerepét.

A korhadás tehát összetett folyamatrendszer, amely az időben folyton változik. Ezért elsősorban nem az egyes folyamatokat, hanem a rendszert kell ismernünk és megértenünk ahhoz, hogy megkísérelhessük előre jelezni, esetleg befolyásolni. A már elkezdődött korhadást nem lehet meggyógyítani, de meg lehet előzni. Lehet továbbá a korhadás sebességét csökkenteni, esetleg megállítani, a folyamatok kimenetelét előre jelezni. A megelőzéshez tulajdonképpen a sérülések mennyiségét és mértékét kell csökkenteni, ez az erdészetben főleg fahasználati feladat. Megelőzés a sérülések kezelése is, azonban ezt az általános erdészeti gyakorlatban a nagy költségek miatt nem tudjuk alkalmazni. A korhadási folyamat lassítása végett ismernünk kellene az egyes fák sérülésre és gombainfekcióra érzékenységi és sérülési időszak függvényében, és ismernünk kellene a különböző kórokozók élet-tani és fertőzési tulajdonságait, tehát a sérült fák és a korhadást okozó paraziták kölcsönhatásának élettani mechanizmusát az éves biológiai ciklus folyamán. Ezekkel az ismeretekkel egyelőre nem rendelkezünk.

Erdeink állapota sajnos komoly aggodalomra ad okot. Ennek a rossz egészségi helyzetnek egyik nem elhanyagolható összetevőjét jelentik a visszamaradó faállományban az előhasználati munkák közben okozott sérülések. Meglévő erdőállományaink egészségi állapotának megőrzése – akár fatermeléstani-ökonómiai, akár ökológiai szempontból nézzük – közös érdek.

ROVATVEZETŐ: MOSONYI GÉZA

TAROKK-SAROK

Az 1991/7. szám megfejtése:
Dezső 3-as partija XX túli passz bemon-
dással indult. Attila treff Á kezdésébe Béla
pagátot tett, de nem sikerült a tulit megaka-
dályoznia.

Ezek után Csaba állandóan kórt, Dezső
pedig treffet hívott. Így a kiegyensúlyozott
laposzlásnak és némi szerencsének kö-
szönhetően (pikk!) a Csaba-Dezső páros 4
királyt is teljesített. A dupla játék nem sike-
rült, mivel a király nélküli színes ütéseket
elengedték.

9. játszma:

Osztás, licitálás és skartolás után a hely-
zet az alábbi:

Attila: XXI, XIII, VII, IV
kőr L, B
treff K, L

káró Á
Béla: XIX, XVII, XVI, XV, X, VIII, V, I
pikk K
Csaba: skiz, XIV, VI, III

treff: B, Á
kőr K
káró D
pikk B
Dezső: XX, XVIII, XII, XI, IX, II
káró K, L, B

Béla 3-as játékában (a nagyhonörök a talonban voltak) a bemon-
dások a következők:

A	B	C	D
XX	.passz	passz	4 király
	passz	passz	passz

A rejtvényekben szereplők a Paskievics-féle, kötelező XX-as hívás-
s tarokkot játsszák, ahol a XX-as fektetése tilos és az értékelhető
figurák a következők: tulétróá (tuli), négy király, duplajáték, pagátulti-
mó, XXI-fogás és volát. A játékban mindig Dezső az osztó, tőle jobbra
ülnek: Attila, Béla és Csaba.

Kérjük, írják meg, véleményük szerint hogy alakult a fenti játszma.
A megfejtéseket a megjelentéstől számított 30 napon belül kérjük a
szerkesztőség címére megküldeni. A helyes megfejtők között könyvu-
talványokat sorsolunk ki.

ROVATSZERKESZTŐ: BARÁTOSSY GÁBOR

Egyesületi Közlemények

(1991. július-szeptember hó)

Az erdészeti érdekképviseleti szervek
vezetői megbeszélést tartottak. Dr. Raskó
Györgyállamtitkár Dauner-Mártonerdészeti
és faipari főosztályvezető jelenlétében
szeptember 4-én fogadta az erdészeti ér-
dekképviseleti szervek vezetőit. A megbe-
szélésen az egyesület részéről Schmatzer
András elnök és Barátossy Gábor főtitkár,
a Fagazdaságok Országos Szövetsége rész-
éről Czebei Sándorelnök és az Erdészeti
Dolgozók Szakszervezete részéről Herc-
zeg Miklós vett részt.

A megbeszélésen az erdészeti átalaku-
lás gondjairól, nehézségeiről, megoldandó
kérdéseiről esett szó. Államtitkár úr állást
fogalt az új erdőtervény szükségessége, az
állami kontroll-rendszer (erdőfelügyelet, er-
dőtervezés) hatékonyságának fontossága mellett. Új, korszerű erdőbirtok-politi-
kai koncepciót kell kialakítani. A gazdálkodás hatékonyságának növelésére, az
állami költségvetési kiadások csökkentésére nagy súlyt kell helyezni. A három-
oldalú szakterületi érdekegyeztető fórum (munkáltatók, munkavállalók, állami-
gazgatás) létrehozása az erdészeti területén is célszerű lenne. Szó esett még az
állami gazdaságok, valamint a honvédségi erdőterületek egységes kormányzati
felelősségi körben történő rendezéséről. A megbeszélés résztvevői a vadgaz-
dálkodás, vadászati kérdésében egyértelműen a földtulajdonhoz kapcsolódó
vadászati joggyakorlat érvényesülését tartották kívánatosnak.

Az Egri helyi csoport szeptember 14-én harmadszor rendezte meg Síkfő-
kút-Szőlőcske kutatási területen a kocsánytalantölgy száradásos betegségével
kapcsolatos tanácskozást. A téma továbbra is aktuális, mert egy őshonos faj
ilyen mértékű pusztulása mindenképpen az élő- és élettelen környezet nagyfokú
zavarására utal. A pusztulás csökkenő és ennek köszönhetően higgadtanban
történhet az okok feltárása. A tanácskozáson a debreceni, a budapesti és a
szegedi tudományegyetemek, valamint az ERTI kutatói tartottak előadást.

A napirend a Síkfőkút-Szőlőcske PROJEKT bejárásával kezdődött. Itt Kaló
Imre a szőlőcskei erdészterület vezetője, a rendezvény főszervezője közön-
tötte a résztvevőket, majd dr. Szabó László adjunktus ismertette a KLTE Nö-
vénytanai Ökológiai Tanszék álláspontját a tölgypusztulásról. Kutatási eredmé-
nyek alapján, a legfontosabb oknak a környezetszennyeződést, a savas esőket
és az ezek hatására oldatba kerülő alumíniumsókat, illetve a hidrogénionok
mennyeségének növekedését kell tekinteni.

Berki Imre, a KLTE Meteorológiai Tanszékének munkatársa más módon
közelítette meg a problémát. Abból indult ki, hogy ha a száradás betegség, akkor
-legalább részlegesen- gyógyítható is. Megfigyelte azt is, hogy a pusztuló beteg
fák levelein többször nitrogén- és magnéziumhiány betegség jelentkezik. Kísér-
lete során több mintaterületet kezel nitrogénműtrágyával, melynek eredménye-
képpen 60%-os gyógyulást észlelt. A nitrogénhiányt a vegetációs időszakok
csapadékihiányára vezette vissza.

A növekvő csapadékihiány következtében - mely az 50-es évek óta, bár
hullámzóan és a Dunántúlon kevésbé jól érzékelhetően, de jelentkezik - az
avartakaró bomlása nem megfelelő, így a gyökérszónában nem mindig található
elegendő mennyiségű felvehető nitrogén. A tölgyszáradás véleménye szerint
nem analóg az immissziós károktól szenvedő erdők pusztulásával.

Watter Gusztáv (JATE) nem foglalt állást az okokat illetően, hanem egy új
típusú, a növények asszimilációs aktivitásán keresztül az egészségi állapotuk
megállapítását lehetővé tevő módszert ismertetett. Előadásából az az örvende-
tes hír csendült ki, hogy a vizsgált tölgyek 90%-ának az életműködése az idén
már szabályos volt.

Dr. Nagy Lajos (KLTE) az eltelt, több mint 100 év Eger-környéki csapa-
dékadatait ismertette. A vizsgált időszak alatt többször voltak aszályos időszakok,
ezek közé tartoztak a 80-as évek is. Ezekben az általaj vízkészletei szinte
teljesen kimerültek. Véleménye szerint az aszály - ha nem is elsődlegesen - a
tölgypusztulásban mindenképpen szerepet játszott.

Dr. Standonár Tibor (ELTE) a völgyfői kísérleti területüket ismertette, ahol
az aljnövényzet a talaj és a főfafaj kapcsolatának összefüggéseit vizsgálják.
Érdekeségként - állásfoglalás nélkül - említette, hogy a savanyúbb mikrokö-
rnyezetben a tölgyszáradás csekélyebb volt.

Dr. Somogyi Zoltán (ERTI) hozzászólásában kifejtette, hogy a betegség
lefolynása járványszerű tüneteket mutatott. Felhívta a figyelmet, hogy a fák
életében több olyan mikroorganizmus is szerepet játszhat (vírusok, mikroplazmák
stb.), melyek élete, hatásuk szinte teljesen ismeretlen előttünk. Megemlítette,
hogy a betegség nemcsak egyes faegyedek elpusztításával okozott kárt, hanem
az élő fáknál is jelentős növedékkiesést okozott. A kiesés mértékének számba-
vétele országos leltározással feltétlen fontos lenne.

Dr. Kovács Jenő a helyi csoport elnöke hozzászólásában a száradás okaiként
az immissziós károk elsődlegességét hangsúlyozta. Megemlítette, hogy a
Mátra-Nyugatbükki EFAG a probléma megoldásának elősegítéséhez kezdeti
fogva kedvezően állt hozzá. Dr. Suba János (egri Tanárképző Főiskola) is
kiemelte a szárazság szerepét. Figyelmeztetett arra, hogy nemcsak hiánytűnet-
ben szenvedő, hanem egészségesnek tűnő faegyedek is elpusztultak.

Sándor András a Heves megyei Környezetvédők elnöke üdvözölte a
tanácskozást. Kiemelte, hogy érdeinkre új nagy veszély, a privatizáció leselkedik.
Hangsúlyozta, hogy érdeinknek minden körülmények között társadalmi tulajdon-
ban kell maradnia.

Végezetül Varga Béla alelnök szót a tanácskozáshoz. Összefoglalóan
megemlítette, hogy a tölgyszáradás okát továbbra sem ismerjük. Feltehetően
nem is egyetlen ok hozza létre. Kiváltásához nyilvánvalóan több tényező
együttes hatása járul hozzá. Megemlítette, hogy megalapozott volt az Erdészeti
és Faipari Egylet szakembereinek prognózisa, ugyanis a járványszerű szára-
dás lényegesen lecsökkent, és ennek mindenképpen örülni kell. Hangsúlyozta
az erdészek önmérsékletét a probléma kezelésében, szerencsés és hasznos
volt a tölgygazdálkodás gyakorlatát Igmandi professzor úr véleményére alapozni.

Garamszegi István

A pilisi csoport (Visegrád) immár hagyományosan harmadszor rendezte
meg az „Erdészek-vadászok-művezetők” napját. A nap megható eseménnyel
kezdődött: Bajton Kósa Ernő kollégánk kopfajánál megemlékezés volt.
Gondolat, majd javaslat, hogy minden évben egy napot szenteljünk azon erdész-
ek emlékének, akik gazdaságunknál az elmúlt évben örökre eltávoztak körünk-
ből. Egy-egy kis réztábla őrizze emléküket a kopfájára szerelve. Most öt név
került fel Kósa Ernő mellé.

A résztvevők a makkvetéses alátelepítéssel, az MTZ 82-re szerelt makkvető
adapterrel ismerkedtek Petrovics Gyula bemutatásában. A kukorica vetőgépből
átalakított adogatós adapterrel, mely Németh István „nem szabadalmazott”
újítása. Kiss József kerületvezető erdész a példásan tervezett fogatos NF Gy-t,
és az ország legnagyobb 13 ha-os 100 éves vadgesztenyés állományát mutatta
be. Szó volt még az erdészetről kialakított fakitermelési rendszeréről, a motorfü-
részek bérbe és tulajdonba adásáról, valamint az Erdőtörvény tervezetéről Bará-

tossy Gábor titkári előadásában. Igazi kötetlen beszélgetés a gyarmatpusztai vadászparkjában terített asztal mellett bontakozott ki. A résztvevők sok élménnyel, tapasztalattal gazdagabban tértek haza. Köszönet a vendéglátóknak – *Zádor Oszkár* erdészvezető és munkatársainak – a kitünő szervezéséért és programért.

A balassagyarmati csoport június 14-én vitadélután tartott, amelynek keretében *Lusiyik János* előadásában ismertette a rontott erdők átalakítását a Vértesben. Az eredmények és a problémák felvetéséből származó szakmai vitához hozzászólt: *Gyürky János, Antal György, Kovács Olivér*. A rendezvény egyesületi kérdésekkel folytatódott. A Nógrád megyei Mérnöki Kamara megalkulásától *Szabó Ferenc* helyi csoport elnök számolt be. Jelenleg közös programok, későbbiekben megfelelő létszám esetén szakmai elkülönülés várható tőle. Országos létét és hatáskörét a parlament törvénybe fogja foglalni. A belépés teljesen önkéntes, független az OEE tagságtól, kimondottan mérnök érdekképviselet. Tagdíj: 1.000 Ft/év, amely magában foglalja a „Technika” c. folyóirat előfizetési díját is. A Kamara az érdekképviseleten túl foglalkozik a mérnökök minősítésével, személyre szóló elvárással, a honorárium kérdésével, a nemzetközi kapcsolatok lehetőségével.

A továbbiakban: a titkár beszámolt az 1991. június 7-i országos választmányi ülésről; az Erdőgazdaság igazgatója beszámolt az Erdőgazdaságok Vadgazdálkodási Bizottságában végzett munkáról, ennek az Ipolyvidéki EFAG is tagja. A szakmán belüli nézeteltéréseken túl az önkormányzatok haragjaitis ránküldött a helytelenül létrehozott önkormányzati törvény a vadászársaságok bérleti szerződése miatt. Beszámolt a Fagazdaságok Országos Szövetsége üléséről, ahol a szakmai oktatásról tartottak fórumot. Főleg anyagi vonatkozásában van igen rossz helyzetben mindhárom iskolatípus, mivel a polgármesteri hivatalokon keresztül kapják az ellátást (vagy új, vagy nem). A fejkvóta szétosztására szakmai oktatási bizottság létrehozását határozták el. *Gyürky János* javasolta, hogy tiltakozzunk az egyesület elnökénél a 30/1991. (V. 14.) sz. országgyűlési határozat ellen, kikérve azt, hogy a szakma nevében hozzá nem értők alkotnak rendelkezést a szigorúan védezt erdőkben történő gazdálkodásról. Erdészellenességet vél az úgy háttérben és a szakma becsülete érdekében javasolja a tiltakozást. A javaslatot a jelenlevők egyhangúlag elfogadták, így az elnököt levélben megkeressük.

Zorvan Györgyné

Öreg diákok 35 éves érettségi találkozója deres hajú, öreg diákok gyülekezünk Abádszalókon. Debrecenben, Pallagon az Erdészeti Technikumon járt, és végül Szegeden 1956-ban érettségizett 22 diákja közül az érettségi találkozó 15-en vettek részt, feleségek, férjek társaságában. Eddig valamennyi öt éves találkozó megtartottuk, mindig az ország más táján, ahol a végzett diákok közül valaki élt és dolgozott. Az öreg diákok – közülük néhány kivétellel – az erdész hivatásnak szentelték eddigi életüket, alkotnak maradandót. A háromnapos együttléttel alatt felelevenítettük az iskolában eltöltött éveket, az erdészé válás emlékeit. Meleg szívlvel emlékeztünk meg tanítómesterünkről, dr. *Kollwintz Ödön*ről, *Takács Ferenc*ről, *Szeocs János*ról és a többiekéről. Elmondtuk egymásnak napi gondjainkat. Megtekintettük a Tiszatavat és környékét, annak erdészeti és vadgazdálkodási munkáit. Megemlékeztünk azon diaktársainkról, akik sajnos nem lehettek közöttünk. A jól sikerült találkozó végén szomorú szívvel búcsúztunk, s kívántunk minden jót egymásnak a következő találkozóig Baktalórántházán.

Répszky Miklós

Halálozás

Palla Zoltán erdömérnök életének 93. évében, 1991. augusztus 3-án Győrben elhunyt. A Szabolcs megyei Tiszalókon született. Árva gyermekként nagyszüleinél nevelkedett. Az érettségi megszerzése után bevonult katonának, egyidejűleg beiratkozott a selmecbányai főiskolára. Katonai leszerelése után folytatta tanulmányait. Részt vett a főiskolának Selmecbányáról Sopronba történő áttelepítésében. Itt 1922-ben szerzett oklevelet. Még ebben az évben kezdte meg munkásságát az Egri Papnevelő Intézet bótai erdőhivatalánál, 1926. október 1-én nevezték ki a Pápa–Ugodi hitbizomány fenyőfői erdőgazdálkodásának vezetőjévé. 1938 decemberében a Salgótarjáni Kőszénbánya RT-nél vállalt munkát, 1946. október 1-én a győri Erdőgazdálkodásához helyezték át, 1950-ben az akkor szervezett pápai erdőgazdaság szakvezetőjévé nevezték ki, majd családi okok miatt visszakérült Győrbe. Nyugdíjba 43 évi szolgálat után 1964. évben december 31-nyel vonult. Az erdőgazdálkodás szinte valamennyi területén dolgozott. Sokirányú szakmai tevékenysége emberséges magatartással, pontossággal, lelkiismeretességgel, segítőkészséggel párosult. 1945. év után kétszer részesült „Kiváló Dolgozó” kitüntetésben. 1922. év óta volt az egyesület tagja. Sirjánál dr. *Herpay Imre* nyugalmazott egyetemi tanár, korábbi elnökünk mondott búcsúbeszédet.

Pechtol István

Sándor Géza erdömérnök 1991. augusztus 14-én, 59 éves korában Vácot elhunyt. Az Egri Erdőfelügyelőség erdőfelügyelője, az OEE balassagyarmati helyi csoportjának 1970 óta tagja volt. 1955. december 15-én szerzett erdömérnöki diplomát, 1956. január 1-től 1968-ig a Pilis Állami Parkerdőgazdaságnál tevékenykedett, majd 1968–1970-ig a Budapesti Erdőtervezési Intézet Váci Erdőfelügyelőségénél, majd annak jogutódjánál – Egri Erdőfelügyelőség – dolgozott haláláig. A Díjszerű és Váci Erdőtervezet, valamint a vonzáskörzetébe eső MGTSZ-ek, illetve Állami Gazdaság erdeinek felügyeletét látta el. Sokoldalú szakmai felkészültségével, gyakorlatban szerzett tapasztalataival felügyelői munkáját kiválóan végezte. Hamvái a Vác-alsóvárosi temetőben helyezték örök nyugalomra 1991. augusztus 28-án. Sirját családja, kollégái, az erdészetek képviselői és évfolyamtársai állták körül azzal a megdöbbentő gondolattal, hogy az erdészársadalom ismét elveszített egy szakmát igen jól ismerő, erdőt féltő és szerető szakembert, egy kitünő kollégát.

Zorvan Györgyné

Köszönetnyilvánítás

Köszönetet mondunk az FM Erdészeti és Faipari Főosztály, az Egri Erdőfelügyelőség, a Váci Erdőtervezési Iroda, a budapesti ERFATERV, az Ipolyvidéki és a Mátrai Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság, a Pilis Állami Parkerdőgazdaság és a HM Sütői Erdészete vezetőinek és valamennyi dolgozójának, akik gyászunkban osztoztak.

Mészöly Győző emlékezetére

Kiváló erdészszakemberrel és kollégával lett szegényebb a magyar erdészársadalom. 1991. augusztus 6-án elhunyt **Mészöly Győző** erdömérnök. 1922. január 30-án Faddon született, református lelkész családban. A nagykőrösi református gimnázium elvégzése után, a világháború küszöbén, először hivatásos katonatisztnak készült. A Ludovika Akadémia elvégzése után mint fiatal tüzérszert vesz részt a nagy világháború egyik legnagyobb páncélos csatájában a Hortobágyon. A katonaelet nehéz harcai után 1945-ben beiratkozott a József Nádor Műegyetem erdömérnöki karára, ahol 1949-ben oklevelet szerzett.

Erdészeti pályafutását a Szegedi Állami Erdőrendezősegen üzemtervező mérnökként kezdi. 1953–56-ig az Egri Állami Erdőrendezősegen dolgozott ugyanilyen minőségben. 1956-ban a Balatonfelvidéki Állami Erdőgazdasághoz kerül, ahol a Balaton környéki zöldövezeti és tájrendezési munkák tervezésében és kivitelezésében vett részt. Munkájával több mint 4000 ha fásítás létrejöttét segítette elő.

1963-tól az Országos Erdészeti Főigazgatóságnál, 1967-től a MÉM-nél főelőadó, 1973-tól pedig 1982. évi nyugalmoban vonulással osztályvezető-helyettes. Tizenkilenc évi főhatóság működése külön korszakként jellemezhető a magyar erdőgazdálkodásban. Ez a korszak a közjóléti, parkerdőgazdálkodás fénykora. Kihaszánva az akkori támogatási rendszer adta lehetőségeket, ebben az időszakban Mészöly Győző irányításával országosan közel 200 ezer ha új erdő és fásítás jött létre. Szürke emenciálként végzett elméleti és gyakorlati munkássága nyomán ezzel egy időben alakult ki a parkerdők rendszere szerte az országban. Az ő elgondolása alapján készültek 1967-től az ország egészét átfogó, és csaknem minden város területére kidolgozott, erdészeti környezetvédelmi, illetve környezetfejlesztési tervek. Ezzel közel 75 000 ha üdülőerdő került kialakításra. Nevéhez fűződik számos városunk és ipari centrumunk parkerdőtervének és zöldövezeti tervének elkészítése és kivitelezése is.

Munkássága folyamán nagy súlyt helyezett a mezőgazdasági nagyüzemek területének fásításai munkáira is. Erdészeti tudományos és gyakorlati munkálkodása, szakirodalmi tevékenysége is igen jelentős. Több szakkönyv-társzerzője, szerkesztője. Csak a legismertebbek: Zöldövezeti erdők – tájfasítás (Mg. Kiadó, 1969.), Parkerdők Magyarországon (Natura, 1981.), Arborétumok országos listája (Mg. Kiadó, 1984.) stb. Több, mint 30 tanulmánya, szakmai cikke is megjelent mind az erdészeti, mind más szakfolyóiratokban.

Egyesületünknek 34 éven át volt tagja. Egyesületi tevékenysége idején is maradandót alkotott, 1967-ben megalapította az „Erdők a Közjóért” központi szakosztályt, ahol irányításával aktív szellemi műhelymunkával kerültek kidolgozásra az üdülőerdő-gazdálkodással kapcsolatos szakkérdések. E szakosztálymunka nyomán számos állami rendelet és utasítás került kiadásra, amely európai színvonalra emelte hazánkban az üdülőerdő-gazdálkodást. Ezzel kapcsolatban mindig külön súlyt helyezett a társadalmi tudatformálásra, az ifjúság természetismeretere való nevelésre. Segítette az ifjúsági táborhelyek országos hálózatának kiépítését. Nyugállományba vonulása után is igen aktív szakmai munkát végzett. Szerzte az országban számos, általa tervezett és művezetésével megvalósult közjóléti létesítmény hirdeti kiváló mérnöki alkotókészségét.

A Fűvészkert Bánkon, az Arborétum Kecskeméten, a hárshegyi „Káán Károly” kilátó, a Júlia-majori országos cserkészpark, kilátó Bugacon és Kecskeméten, mind-mind alapos és sokoldalú szakmai felkészültségét tanúsítja. Sok elismerést és kitüntetést is kapott (Ifjúsági Erdemérem, Erdészeti Kiváló Dolgozója, Széchenyi Plakett, MTESZ-díj 1982., Bedő Albert-díj 1984.). Szerény, visszahúzódó egyénisége azonban soha nem az elismerést, hanem mindig az alkotás örömeit kereste.

Mélyen érző, nagy tudású kolléga, igaz ember volt.

Munkásságának szerelmét a jövő számára is az erdő-sóskúti fennsíkron az M7-es autópálya mellett, ötlete alapján, a feketefenyő-erdősítésből létesült „PAX” felirat.

Tevékeny, alkotó életének emlékét megőrzi a magyar erdők, a magyar erdészársadalom és mindazok, akik ismerték és szerették őt.

Barátossy Gábor

Bizonyára Ön is számtalan feladattal indul el otthonról nap mint nap...

**...és esténként biztosan megállapítja:
már megint nem jutott idő mindenre.
Jó lenne még egy-két ügyet elintézni,
de már késő.**

**Azt azonban talán nem tudja,
hogy sosincs késő hirdetést feladni**

az -be.

**Éjjel-nappal
várjuk hívását
telefonon:
1-175-433
telefaxon:
1-187-444**

**Expressz megoldást kínálunk
minden időben - mindig időben!**

**Az egyre erősödő csemetepiaci versenyben
két érvünk van.**

1. A minőség, melyről telephelyünkön bárki meggyőződhet vagy kérésre mintát küldünk.
2. Az árak az alábbiak szerint:

Lúcfenyő	1/0	5-8 cm	0,17 Ft/db
-"-	2/0	10-18 cm	1,5 Ft/db*
-"-	2/0	20-30 cm	3,0 Ft/db
-"-	1/2	40-60 cm	7,0 Ft/db

Jegenyefenyő			
(A. alba)	1/2	15-18 cm	8,0 Ft/db*
-"-	1/2	15-18 cm	8,0 Ft/db
-"-	3/0	15-20 cm	5,0 Ft/db
-"-	3/0	20-28 cm	8,0 Ft/db
Vörösfenyő	1/0	15-25 cm	2,0 Ft/db
-"-	1/1	40-60 cm	5,0 Ft/db
Bükk	1/1	40-60 cm	4,5 Ft/db
Hegyi szil	1/0	25-35 cm	5,0 Ft/db
Óriás tuja	1/2	30-40 cm	9,0 Ft/db
Fekete dió	1/0	50-60 cm	6,0 Ft/db

* Nagyobb vásárlásnál (50 eFt felett) árengedmény

**Faiskola Kishuta, Kemencepatak 1.
Telefon: Pálháza 81.**

FŐMÉRNÖKÖT KERES

A

**Nagykunsági Erdő- és Fafeldolgozó
Gazdaság Monori Erdészeti Üzeme.**

Az állás betöltésének feltétele:

- erdőmérnöki diploma,
- 5 éves erdészeti üzemi gyakorlat

**Jelentkezni lehet:
Monori Erdészeti Üzem**

**Szöör Levente
üzemigazgatónál**

2200 Monor, Petőfi u. 17.

Telefon: 26.

KUTASSON VELÜNK!

Az erdőrendezéstani tanszék a közelmúltban beszerzett és a hazai viszonyokra adaptált korszerű, képelemzéssel támogatott mintavételi és kiértékelési rendszerét a hazai erdőbecsléstani, faterméstani, erdőrendezéstani és erdőérték-számítási oktatásban és kutatásban fokozottabban kívánja hasznosítani.

Ehhez nagy mennyiségű vizsgálati alapanyagra lenne szükségünk, amelynek megszerzéséből számítunk a gyakorlatban dolgozó kollégáink szíves közreműködésére.

A kiértékeléshez törzsfából vett mintakorongokra, illetve álló fákról készült fényképekre van szükség, amelyek elkészítési módjáról az érdeklődőknek részletes ismertetőt küldünk.

A rendszer alkalmos fafajaink növekedési tulajdonságainak részletes vizsgálatára, helyi, illetve országos törzsalak-, illetve fatömegfüggvények levezetésére, az optimális vágásérettségi kor meghatározására, illetve más egyedi célkitűzések is megfogalmazhatók.

Az Önök által beküldött vizsgálati minták kiértékelésének eredményeit természetesen térítésmentesen rendelkezésükre bocsátjuk.

Együttműködési szándékuk esetén felvilágosítást a következő címen és telefonszámon kaphatnak:

EFE erdőrendezéstani tanszék
dr. Gál János egyetemi docens vagy
Mészáros Károly tudományos munkatárs
9400 SOPRON, Bajcsy Zs. u. 4.
Telefon: (99) 111-00 vagy 126-58
Telefax: (99) 111-03
Telex: 14126

LEGYEN A MUNKATÁRSUNK!

A Budapesti Erdőfelügyelőség

(Budapest, I., Iskola u. 13.)

Székesfehérvári kirendeltséghez

erdőfelügyelőt keres

gyakorlattal,

erdőmérnöki végzettséggel

Budapesti központjába

gazdasági vezetőt

pénzügyi számviteli

főiskolai végzettséggel.

Jelentkezés:

**Dr. Franciscy Pál Vilmos igazgatónál.
Telefon: 202-0128.**